

**Mundtlig beretning ved Poul Thage Pedersen
Formand for Dansk Gartneri
Ved generalforsamlingen den 21. marts 2007
på Hotel Nyborg Strand**

Perioden siden sidste generalforsamling har været både barsk og udfordrende for den danske gartneribranche. Rigtig barsk for de cirka 10% af Dansk Gartneris medlemmer, der har måttet sige farvel til branchen. Og udfordrende for de medlemmer, der er blevet tilbage.

Strukturudviklingen fortsætter efter alt at dømme med uformindsket styrke i 2007, og den giver over alt i systemet – det kommercielle som det organisatoriske - anledning til betydelige tilpasninger.

Prismæssigt og afsætningsmæssigt oplever danske gartnere store variationer. Hvor 2004 for potteplanteområdet blev et rent katastrofeår, så gik 2005 en anelse bedre og den beskedne fremgang er fastholdt i 2006. Lige nu går salget pænt. Indtjeningen er dog slet ikke på niveau med de mere "normale" år fra 2001 til 2003.

Generelt præges væksthusektoren af stigende lønomkostninger og høje energiudgifter, som ikke fuldt ud kan overvælttes på produktpriserne. Derfor er der en ret voldsom tilpasning til de ændrede bytteforhold i gang. Og som tidligere er der meget stor forskel på de enkelte potteplantegartneriers driftsresultater, også med nogenlunde det samme produktionsgrundlag.

Inden for væksthushusholdningssektoren og frilandsgrøntsagssektoren meldes der om en fornuftig økonomisk udvikling, der understøttes af et stigende forbrug af de sunde produkter og en fortsat stærk forbrugerpræference for danske varer. Det gælder også i høj grad inden for frugt og bær. Høsten af æbler blev på grund af den varme sommer tidlig og af meget høj kvalitet. Så 2006 blev et godt år for de danske æbleavlere.

Interessen for det nære – familien, hus og have – er i disse år stigende, og det kommer også planteskolebranchen til gode. Priserne på planteskoleprodukterne var uændret i 2006 sammenlignet med året før, men set over en lidt længere årrække er det den driftsgren, som har kunnet opnå den mest gunstige prisudvikling inden for gartneriet.

På den **kommercielle side** kan vi glæde os over, at der nu er skabt finansiel og ledelsesmæssig opbakning til et rekonstrueret GASA Group, som gennem en årrække har været præget af dårlig indtjening. Der er taget og vil blive taget alvorlige livtag med omkostningerne, strukturen tilpasses, og vi ser nu frem til resultaterne af en øget salgsindsats.

Den vanskelige periode, som danske gartnere har været i gennem, afspejler sig også på **finansieringssiden**. Det kan være svært for ekspansive medlemmer at opnå den fornødne realkreditbelåning. Vi har forståelse for, at realkreditudlån er og skal være et forretningsområde, og vi har også noteret os, at der fortsat ydes lån til vores medlemmer. Men det er meget vigtigt, at der hver gang foretages en afbalanceret vurdering af den

enkelte låntager. Der er faktisk en række gartnere, der driver helt fornuftige virksomheder, og som hvert år præsterer gode resultater.

Også det **organisatoriske set-up** for Dansk Gartneri er tilpasset.

**OH: Tilpasninger i Dansk Gartneris organisation:
Ny samarbejdsaftale med Landbrugsraadet
Ejendommen på Hvidkærvej solgt
Den grønne aftale revideret
Aftale om Gartner Tidende justeret**

Organisatorisk er Dansk Gartneri nu på plads i Axelborg-systemet med et tæt dagligt samarbejde med Landbrugsraadet, og med foreningens erhvervspolitiske medarbejdere placeret i København. Der er indgået ny samarbejdsaftale med Landbrugsraadet, som stiller en daglig leder af foreningens sekretariat til rådighed. På samme måde klares kommunikationsopgaverne og sekretærfunktionen. Medlemmerne har på denne måde en direkte adgang til de mange kompetencer, der findes i Landbrugsraadets sekretariat, og jeg vil gerne opfordre til, at man bruger disse muligheder aktivt og dybt de kommende år.

Jeg synes, at vi på denne måde har fundet en god model for det fremadrettede erhvervspolitiske arbejde. Rådgivningsopgaverne og driften af foreningsbladet – Gartner Tidende – ligger som bekendt i Dansk Landbrugsrådgivning, Skejby. Jeg vil gerne kvittere over for både Landbrugsraadet og Landscentret for godt samarbejde i det forgangne år. Vi ser frem til, at vi også de kommende år kan samarbejde, opnå resultater, udvikle os og høste synergier til gavn for medlemmerne.

OH: Billede af ejendommen på Hvidkærvej 29

Ejendommen på Hvidkærvej 29 er pr. 1. marts 2007 solgt til DLG/FAF. Det er aftalt med den nye ejer, at ejendommen fortsat kan være rammen om foreningens og branchens møder, generalforsamlinger m.v. På samme måde bliver de fleste lejere boende i ejendommen. Endelig har bestyrelsen foretaget en grundig gennemgang af foreningens økonomiske forpligtelser, og der er taget mange helt nødvendige skridt i retning af at skabe balance mellem udgifter og indtægter. Det kommer Flemming Nør-Pedersen tilbage til lidt senere i dagens program.

OH: Globalisering: Flere og flere kan lave mere og mere af det, der allerede er nok af i forvejen.

Globalisering er på alles læber disse år. Det er ikke udtryk for, at noget nyt og ukendt er under opsejling.

For gartneriet har globaliseringen i hvert fald været en realitet i flere år. Vi eksporterer til en lang række markeder fortrinsvis i Europa, men branchen har aktiviteter i lande kloden over. Vi bruger arbejdskraft fra en række af de nye EU-lande, ja sågar fra lande længere østpå. Samlet set har anvendelsen af arbejdskraft fra de nye EU-lande et ubetydeligt omfang, men for jordbruget og gartneribranchen er den et meget vigtigt tilskud i en tid med få ledige hænder på arbejdsmarkedet.

Dansk gartneri har stor glæde af den **arbejdskraft**, som er kommet til efter EU-udvidelsen 1. maj 2004. Når man som gartner skal beslutte at fortsætte eller udvide en produktion, så er det afgørende at vide, at man har tilstrækkelig arbejdskraft til rådighed på det rigtige tidspunkt. Jeg vil i den forbindelse gerne rose, at "ordningen med forhåndsgodkendelse" til at ansætte østeuropæisk arbejdskraft er blevet indført og en enkel anmeldelse, når den konkrete ansættelse finder sted. Det har været en stor succes, og begrebet "sagsbehandlingstider" er blevet afskaffet i denne forbindelse.

Desværre har en række af vores medlemmer – blandt andet inden for planteskoleområdet – oplevet, at der i mellem de forskellige skatteregioner er meget forskellige vurderinger af, hvordan reglerne for entreprisearbejdskraft skal administreres. Nogle steder i landet administreres der fornuftigt og fleksibelt, og andre steder er det, som om man har besluttet, at entreprisemodellen ikke skal kunne bruges i jordbruget. Og hvis nogle gartnere alligevel prøver, så skal der nok blive lagt dem alle mulige hindringer i vejen!

Det er selvfølgelig en helt uacceptabel situation. Vi har derfor henvendt os til skatteministeren og til integrationsministeren og bedt dem bekræfte, at entreprisemodellen principielt kan bruges i jordbruget, i gartneriet og på planteskoler. Det har begge ministre heldigvis bekræftet. Nu mangler vi så bare, at det bliver klart og tydeligt kommunikeret til de underordnede myndigheder, og at de retter ind.

Vi har behov for et aktivt, effektivt og velfungerende arbejdsmarked. Inden for de næste 10 år er der 200.000 offentligt ansatte, der trækker sig tilbage på pension eller efterløn. Det kommer til at præge hele arbejdsmarkedet, når der skal findes erstatningsarbejdskraft for denne store gruppe medarbejdere. Derfor vil det være klogt allerede nu som gartner at gøre sig tanker om, hvordan man i fremtiden kan *skaffe, fastholde og dygtiggøre* den nødvendige arbejdskraft.

Erhvervspolitisk har 2006 været et år rigt på resultater.

OH: Resultater fra 2006

Nyt landdistriktsprogram med særlige "gartner-konvolutter"
Ny innovationslov med velvalgte temaer
Reduktion i naturgastransmissionstariffen
Løsning på den aftalebaserede fjernvarmefordeling
Ny skolefrugt/grønt ordning
EU-medfinansiering til markedsføring af frugt/grønt
Handelspolitiske gennembrud i forhold til USA
Fremadrettet håndtering af pesticidområdet

Der er indgået politisk forlig om et **landdistriktsprogram** for 2007 og 2008, der må betegnes som godt. Som fødevareministeren lovede på Dansk Gartneris generalforsamling den 13. juni 2006, er der nu afsat en særlig gartner-kuvert på 10 mill. kr. i 2007 og 2008. Hertil kommer, at branchen også har mulighed for at søge af de 110 mill. kr., der i 2007 og 2008 er afsat til innovation i jordbrugssektoren og forarbejdningssektoren. Jeg vil gerne her kvittere for det flotte landdistriktsprogram. Vi ser frem til iværksættelsen lidt senere på året, og vi ser også frem til den efterfølgende periode 2009-2013, hvor vi ønsker en fortsat fokus på vækst og udvikling i programmet.

Der er kommet ny **innovationslov** med nogle for gartneriet velvalgte temaer. Den vil jeg også gerne kvittere for.

Dansk Gartneri har arbejdet for en mærkbar reduktion i **transporttarifferne på naturgas** eksempelvis finansieret ved en forlængelse af den nuværende meget korte afdragsperiode, der er helt uden sammenhæng med anlæggenes tekniske levetid. Med virkning fra 1. oktober foretog energinet.dk, der varetager transporten af naturgas i det overordnede net, en mindre reduktion af transmissionstarifferne. Vi fortsætter presset for, at det ikke kun er nutidens naturgasforbrugere, der skal stå for tilbagebetalingen af investeringerne i et net, der også vil være til rådighed om 50 år.

Energiafgiftslovene er ikke altid lige lette at forstå. Et eksempel herpå lyder som følger: Kammeradvokaten tolkede i foråret 2006 lovene således, at når varmen fra forskellige varmeleverandører blandes sammen i det samme ledningsnet, så skal varmeaftagerne købe en forholdsmæssig andel fra hver leverandør. 10 år tidligere var Told og Skat i Odense kommet til den stik modsatte tolkning af de samme regler!

Den nye tolkning medførte risiko for kraftigt stigende fjernvarmepriser for de fynske fjernvarmegartnerier. Dansk Gartneri har derfor i et tæt samarbejde med de berørte selskaber, varmeleverandører, skattemyndigheder og skatteminister Kr. Jensen arbejdet for at finde en løsning på problemet. Alt tyder nu på, at der er fundet en teknisk løsning ved en konkret ombygning af fjernvarmenettet ved Fynsværket. Og nok så væsentligt har SKAT givet en rimelig tidsfrist til at få foretaget ombygningen.

Elforbruget til vækstlys er mange steder en stor omkostningspost. Kan elforbruget også være en indtægtskilde? Det er et af de hovedspørgsmål, der skal besvares i et projekt om fleksibelt elforbrug, som Dansk Gartneri gennemfører i samarbejde med DEG Green Team og Kraftvarmeforeningen. Projektet er finansieret af Energinet.dk's forsknings- og udviklingsmidler. Der arbejdes nu på at etablere den nødvendige teknik i tre testgartnerier, som efterfølgende skal indmelde reservekapacitet på markedet. De økonomiske erfaringer vil herpå blive indsamlet, og det er målsætningen herefter at inddrage et større antal gartnerier.

Danmark har som bekendt forpligtet sig til en meget høj **klimamålsætning** med en reduktion af CO₂-udledningen på 21%. I fx Holland er reduktionen på 6%, hvoraf den hollandske stat klarer halvdelen. Set i det lys, er det helt påkrævet, at regeringen overordnet set har taget et vist hensyn til virksomhedernes konkurrenceevne ved den konkrete tildeling af kvoter for 2008-12.

Dansk Gartneri er imidlertid skuffet over, at regeringen fortsat ikke har løst problemet med **dobbeltreguleringen** ved at afskaffe CO₂-afgiften på elforbruget. Vi fortsætter arbejdet for dette tiltag.

Der er en ny **skolefrugt/grønt-ordning** på vej og det store EU-medfinansierede markedsføringsprojekt for frugt og grønt begynder nu i dette forår og løber frem til 2009. Det er gode eksempler på, at branchen, andre organisationer og myndighederne i et tæt samspil søger at få hævet danskernes forbrug af frugt og grønt.

Pesticider og pesticidrester har igen været i fokus. Baggrunden var en stigning i frugtens indhold af pesticidrester, mens indholdet i danske grøntsager lå uændret lavt. Lad mig sige det meget klart: Danske gartnere ønsker at være de foretrukne leverandører af sunde produkter som frugt og grønt. Det indebærer, at vi fremadrettet vil gøre os ekstremt

umage med nye teknikker til at reducere forekomsten af pesticidrester i de spiselige produkter.

Vi har derfor fået samlet alle gode kræfter - avlere, rådgivere, virksomheder, myndigheder og politikere - om at arbejde for en endnu lavere forekomst af pesticidrester i dansk frugt og grønt, så vi fortsat kan gøre os fortjent til den nationale præference på markedet. Selvom næsten alle fund ligger langt under grænseværdierne, så er det efter min opfattelse klogt at tage bestik af kundernes og opinionsdannernes ønsker om at få reduceret niveauet yderligere. Det arbejder Dansk Gartneri på, og vi kan glæde os over, at avlerne bakker massivt op bl.a. ved at støtte den nye tilbagesporingsordning, der er startet her i år.

For de forbrugere, der vil være helt sikre på at undgå pesticidrester, er der jo også de **økologiske produkter**. De fylder ikke meget samlet set, men de er et vigtigt supplement til den konventionelle produktion. Og så tror jeg, der er en god mulighed for en øget afsætning af økologisk frugt og grønt de kommende år. Det er en udvikling, som Dansk Gartneri - og afsætningsorganisationerne - bakker op. Og jeg vil opfordre til, at man som producent af frugt og grønt nøje overvejer, om der kan være nye forretningsmuligheder i den økologiske produktionsform.

EU-markedsordningen for Frugt og Grønt er under revision. Set med danske briller er der ikke lagt op til dramatiske ændringer, men derimod nogle positive justeringer: Permanente frugttræer foreslås omfattet af enkeltbetalingsordningen. Det kan vi bakke op. Der lægges op til at styrke producentorganisationerne blandt andet via en række forenklinger og mere fleksibilitet med hensyn til indhold og administration. Det kan vi også bakke op om, men jeg vil samtidig gerne understrege, at vi også gerne ser planteskolearealet omfattet af enkeltbetalingsordningen.

Det eneste problem, vi ser i det nye forslag, er etablering af en krisestyringsordning i forbindelse med markedsmæssige problemer som fx overproduktion. Dansk Gartneri finder, at sådanne ordninger let vil medvirke til at skabe yderligere markedsforstyrrelser og derfor ikke bør være en del af den nye markedsordning.

OH: Stars and Stripes

Endelig er der - efter mere end 25 års arbejde fra Dansk Gartneri og myndighederne side - på det **handelspolitiske område** opnået indrømmelser fra **USA**, så et mindre antal danske gartnerier nu kan komme i gang med en eksport af planter i voksemedier. Åbningen for Schlumbergera og Rhipsalidopsis er det første skridt i en retning, der forhåbentlig indikerer, at det på sigt bliver muligt at eksportere flere planteslægter. Dansk Gartneri har allerede over for de danske forhandlere meldt ud, at Campanula er næste planteslægt, som vi ønsker optaget på listen over planter, der må eksporteres fra Danmark til USA.

OH: Norges flag

Der arbejdes aktuelt på højtryk med **Norge**, som er omfattet af en særlig handelsaftale med EU. Det er en helt uacceptabel situation, at Norge har så høje toldsatser på planter og planteprodukter. Her kan vi endnu ikke prale af resultater, men vi kan love, at presset vil blive opretholdt. I januar måned gik Danmarks Eksportråd under Udenrigsministeriet ind i arbejdet, og via både Fødevareministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og Landbrugsrådet presses også på.

Jeg vil gerne rose både Fødevareministeriet og Udenrigsministeriet. Når vi har brug for hjælp på det handelspolitiske område, så er begge systemer klar. Det gælder også i forhold til **Schweiz**, hvor myndighederne rubricerer potteplanter anderledes end i EU. Det giver danske gartnere problemer med for høje todsatser. Også denne sag er Udenrigsministeriet gået ind i.

Et par erhvervspolitiske områder er vi endnu ikke kommet i hus med. Det gælder de stigende **gebyrer for avls-, eksport- og herkomstkontrollen**. Vi har gentagne gange – og på alle niveauer – påpeget, at de stigende gebyrer for et eksportorienteret erhverv udhuler konkurrencekraften. Og med udsigt til et faldende aktivitetsniveau har vi begrundet frygt for yderligere gebyrstigninger, hvis der ikke sker en snarlig reduktion af omkostningerne til kontrollen. Her er en opgave, som fødevareministeren meget gerne må notere sig, endnu ikke er løst.

Et andet emne, vi skal arbejde videre med i 2007, er **energihandlingsplanerne** i henholdsvis Danmark og EU. Den ny danske målsætning om en fordobling af andelen af vedvarende energi og en tilsvarende reduktion i afhængighed af fossile brændsler er ambitiøs og nødvendig. Men for Dansk Gartneri er det væsentligt at fremhæve, at opnåelsen af målet skal være en fælles samfundsmæssig opgave. Den hidtidige særlige danske tradition for blot at sende regningen videre til energiforbrugerne må stoppe nu.

Når vi kigger fremad mod de muligheder, der også findes, så ser jeg en udvikling, hvor branchens virksomheder på alle områder må orientere sig endnu mere mod deres kunder, og mod deres kunders behov – både de erkendte og de endnu ikke erkendte. Det bliver en selvstændig udfordring at fastholde og rekruttere dygtige medarbejdere. Der bliver med stor sandsynlighed endnu hårdere konkurrence om arbejdskraften, end den vi allerede oplever. En løsning vil være, at virksomhederne også fremover - og formentlig i øget omfang - indgår i den internationale arbejdsdeling. En tydelig miljøprofil og styr på forbruget af hjælpestoffer vil være vigtige konkurrenceparametre, der kan være med til at sikre markedsadgangen for navnlig de spiselige produkter.

OH: Vejen frem:

- Fortsat stærk produktivitetsudvikling**
- Flere produktnyheder i et højere tempo**
- Mere innovation i hele kæden fra gartner til forbruger**
- Flere partnerskaber**
- Værdikæden må udfordres igen og igen**

Det vil også være afgørende for konkurrenceevnen, at branchen er i stand til at fastholde en stærk produktivitetsudvikling, at vi skaber flere produktnyheder og mere innovation i hele kæden fra gartner over salget til kæderne og slutkunderne. Vi må bringe os så tæt på vores kunder, at man kan tale om et partnerskab. Og så må man som gartner kunne se i gennem hele værdikæden, og udfordre den igen og igen!

Organisationslivet i Danmark er i opbrud. Det bliver inden for en række erhvervsområder stadig sværere at finde medlemmer, der har tid og lyst til at påtage sig organisatorisk arbejde på vegne af og til fordel for deres kolleger.

Udviklingen mærkes også inden for jordbrugets organisationer. Virksomhederne bliver større og større, og ledelsesmæssigt skærpes udfordringerne hele tiden. Globaliseringen og den internationale arbejdsdeling medfører stadig flere rejsedage, og når man så endelig er hjemme, så er det ikke lige møder i organisationerne, der står højest på

dagsordenen. Produktivetskravene vokser løbende, og skal man prioritere, så kan mange lettest fravælge organisationsarbejdet. Sådan tænker i hvert fald mange virksomhedsejere og -ledere.

Den udvikling kan organisationerne lige så godt tage bestik af. I Dansk Gartneri tager vi derfor i 2007 yderligere skridt til at reducere mødeaktiviteten. Intentionen er, at det meste af foreningens erhvervspolitiske arbejde kommer til at foregå i enten prydblantudvalget eller frugt/grønt-udvalget. Bestyrelsen tager sig af de helt overordnede spørgsmål, strategi, budget, regnskaber, valg til andre organer og den slags. Ellers vil arbejdet, medlemskontakterne og forventningsafstemningen i højere grad skulle ske via mailsystemet, telefonen og netværket generelt.

Hvorfor skal man så overhovedet være medlem af Dansk Gartneri? Det skal man, fordi foreningen løbende producerer en række relevante erhvervspolitiske resultater, som trods alt medvirker til at forbedre danske gartneres konkurrencesituation – alt andet lige i hvert fald. I den skriftlige årsberetning – som er sendt ud, og der ligger også en bunke ved udgangen - og på www.danskgartneri.dk kan man læse mere om resultaterne fra 2006/2007.

Egentlig er vilkårene for organisationsarbejde ikke så forskellige som for kommercielt arbejde. Foreningen har nogle kunder – det er medlemmerne – der betaler for nogle varer – det er erhvervspolitiske resultater – som de får, fordi der er en forening. For Dansk Gartneris vedkommende står bl.a. følgende "varer" på listen over det, man fik i 2006:

OH:

- **En velfungerende innovationslov med velvalgte temaer**
- **En god brancheaftale sikrer lavere CO2-afgifter**
- **Driftsprogrammer for producentorganisationer**
- **Enkeltbetalingsordningen**
- **Investeringstilskud, ny teknologi**
- **Strukturprojektstøtte**
- **Tilbageførte pesticidafgifter**
- **Tilbageførte CO2-afgifter via Promilleafgiftsfonden**

Og inden jeg giver ordet til **fødevarerminister Hans Chr. Schmidt**, har vi lige en sidste overhead, med nogle af de væsentligste emner, som vi gerne vil bede dig kommentere på.

OH: Udfordringer til fødevarerministeren

- **Udformning af landdistriktspolitikken fra 2009 og frem**
- **Sikre løbende effektiviseringer på kontrolområdet**
- **Handelspolitiske resultater i forhold til Norge, Schweiz, USA og Canada**
- **Afsætte midler til forskning i alternativ bekæmpelse og udvikling af nye strategier**
- **Sikre en ny struktur på havebrugsforskningen, så den stadig har værdi for erhvervet**